

FÜGGETLEN UJSÁG

MEZŐGAZDASÁGI, SZÖVETKEZETI ÉS TÁRSADALMI KÉPES HETILAP,
GAZDASÁGI EGYESÜLETEK ORSZ. SZÖVETSÉGÉNEK KOZLÖNYE A MAGYAR NÉP SZÁMÁRA

MEGJELEN MINDEN VASÁRNAP

Egész évre --- 8 korona
Félévre --- 4 "
Negyedévre --- 2 "
Egyes szám ára 16 fillér.

Felelős szerkesztő:

SZILASSY ZOLTÁN

a Gazdasági Egyesületek Orsz. Szövetségének ügy.-titkára.

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
BUDAPEST,
IX. ker., Üllői-ut 25. sz. (Köztelek).

Halászat a tógazdaságban.

Amióta hazánkban a folyamszabályozások az egész vonalon keresztül vitettek s folyóink szűk mederbe szorítottak: nagyon megfogyatkozott a halállomány. A halak tenyésztésére szolgáló kiöntések, árterek és hullámterek mezőgazdasági művelés alá kerültek.

A folyammedrekben nem igen szaporodhatik a hal, amely pedig az ország igen sok vidékén keresett élelmiszer.

A megfogyott halállomány pótlása végett keletkeztek az újabb időkben a tógazdaságok, a melyekben szinte iparszerűleg üzik a tulajdonosok a haltenyésztést.

Darányi Ignác földművelésügyi miniszter s a kezelése alatt álló

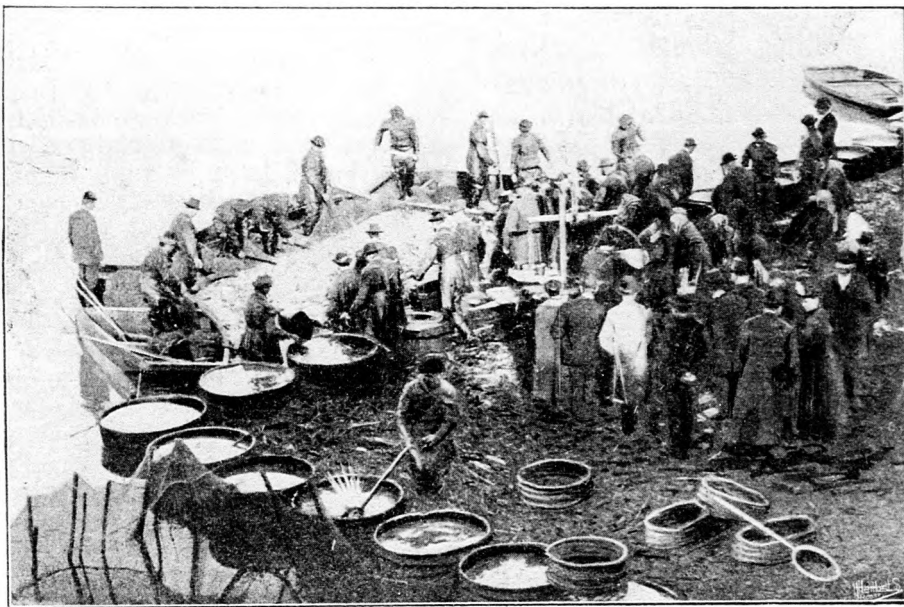
országos halászati felügyelőség kezére járnak azoknak a birtokosoknak, akik tógazdaságokat akarnak létesíteni. Halpetéket kapnak ingyen vagy kedvezményes áron a tulajdonosok, a halászati felügyelőség a tógazda-

ságok berendezésénél segédkezik. Kiváltképpen nagy városok közelében fizeti ki magát a halgazdaság; a városi piacokon a jobbminőségű hal kilójáért 2—3 koronát is fizetnek, mert a magyar ember kedveli a halhúst; a jól elkészített halpaprikás vetekedik bár-

mely előkelő étterem legjobb fogásával. A magyar halgazdaságok között egyike a legrégebbiekné a tati tógazdaság, amelynek évi jövedelme nagyobb, mint bármely művelési ágé.

A tógazdaságok szaporításával lassanként majd eljutunk odáig, hogy a hal, ez a majdnem nélkülözhetetlen élelmi cikk ismét igazán a

nép eledele lesz, mert bizony mostanság csak a jobb módúak jutnak halhoz. Jelen alkalommal bemutatjuk olvasóinknak sikerült képben egy nagy tógazdaság halászatát.

Halászat a tógazdaságban.

Jobb és megbízhatóbb magvakat

nem is ajánlhatunk mint a minőket 33 év óta

MAUTHNER ÖDÖN cs. és kir. udv., szállító magkereskedésében
BUDAPESTEN, VII., Rottenbiller-utca 33. sz.
IV., Kossuth Lajos-utca 4. sz. kaphat. — Árjegyzék kívánatra ingyen és bérmentve.

közben, lelkes éljenzéssel és tapssal fogadták párthívei s mindenki feléje sietett, hogy meleg kézzorítással fejezze ki a vezér felgyógyulása fölötti örömét.

A parlamenten kívüli politikai élet még mindig erősen foglalkozik a kiegyezéssel. Ezen a héten nyolc képviselő lépett ki a függetlenségi pártból azzal az indokolással, hogy a kiegyezést, főleg pedig a kvótá-emelést nem tartja a párt elveivel megegyeztethetőnek. Ezzel a kilépettek száma 16-ra emelkedett. Egy pedig, Gaal Gaszton, ugyanezek miatt még a képviselői mandátumáról is lemondott. Polónyi Géza is erősen agítál a kiegyezés ellen annyira, hogy emiatt össze is különbözött a párt ügyvezető-igazgatójával, Hoitsy Pállal, aminek valószínűleg az lesz a következménye, hogy Polónyi is kilép a függetlenségi párt kötelékéből, amelynek különben egyik alelnöke. Már a kilépett elégedetlenek szervezkedéséről is beszélnek s vezérekül Wesselényi Ferenc bárót, Kolozsvár képviselőjét emlegetik.

Tüntetés az osztrák képviselőházban.

Igy még nem fogadtak miniszteriumot, mint az osztrák képviselőház bemutatkozó ülésén az új osztrák kabinetet. Fütty, lárma és becsmélő kiáltás vihara zúgott a miniszterium felé, amikor Beck báró vezetésével a képviselőház ülésérmébe bevonult. Az osztrák képviselőház hagyományaihoz mindenképpen méltó botrány volt ez a bemutatás. Telt karzat előtt folyt le az érdekes és éppenséggel nem fölemelő esemény. A minisztereken frakk volt, amely azonban igen furcsán festett Peska és Prasek rusztikus alakján. Érdekes volt a kis görbelábú Gessmann, míg az új földmívelésügyi miniszter, Ebenhoch, aránylag legjobban festett a többi közt. Intelligens arc az új miniszteriumban csupán a cseh kereskedelmi miniszter, Fiedler tanár, akiről látszik már a katedra.

Amikor az új kabinet Beck báróval élén a teremben megjelent, a baloldaltól és a miniszteri asztal felől, ahol az új kabinet párthívei foglaltak helyet, taps hangzott, a következő percben azonban a terem közepéről és a jobb oldalról irtóztatós lárma és kiabálás sivített keresztül a termen: Hanba! Szégyen! Pfuj! Azután fütty, dobogás a padokon, dobogás a lábbal, egy szóval pokoli lárma. A radikális csehek a padokra ugrálnak és onnan ordítognak. Középen a szociálisták gúnyos kacagása hallatszik. Ezt a pokoli zürzavart az elnök csengettyűje szakítja ketté, majd a keresztény-szociálisták oldaláról

kiáltanak a radikális csehek felé, hogy hallgassanak. A radikális csehek és a német haladók nem hallgattatják el magukat, hanem folytonosan füttyülnek és kiabálnak.

A pokoli lármában Beck báró bemutató szavai alig hallatszottak. Különben is a miniszterelnök alig mond mást, mint azt, hogy van szerencséje az új kabinetet bemutatni, megnevezvén az új kormány egyes tagjait. Ezt a sajtóságos bemutatót a szociálisták első szónoka arra használja föl, hogy azt a gúnyos indítványt teszi, hogy az új kormánynak imént hallott programjáról nyissák meg a vitát. Weisskirchner elnök védelmébe veszi az új kabinetet, de percekig tart, amíg a lárma elül és a tanácskozás megkezdődhetik.

Mi hir külföldön.

E héten lesz az új дума megnyitása. Az elnöki állásra legtöbb kilátása az oktobrista Chomiakownak van, mert a kadettek is reá fognak szavazni. Az új dumában a vezető párt az oktobristák táborá, amely programjáról az alkotmányos monarchia fenntartását tűzte ki, esküdt ellensége az autonómia kiterjesztésének Finnország kivételével, ami pedig a paraszt-kérdés és az agrár-bajok megoldását illeti, követeli a parasztnép helyzetének javítását, földhöz kötött voltának megszüntetését, az állami birtokok észszerű felosztását. Programjáról vallja az oktobrista párt a zsidók ellen hozott szigorú törvények és letelepedési tilalom enyhítését, a tengeri és szárazföldi haderő újjászervezését s ennek megfelelően a jövedelmi adó behozatalát. Az oktobrista párt ilyen reformok keresztülvitelében kész támogatni a Stolypin-kormányt.

Varsóban nemrégiben letartóztatták Dobrociska Wandát, aki ellen az a gyanú merült föl, hogy ő dobta a bombát Skalon varsói főkörmányzóra s aztán Krakóba menekült s ott férjhez ment egy osztrák festőhöz. Dobrociska Wanda bevallotta, hogy a követte el a varsói bombamerényletet. Az orosz kormány megindította ellene a kiadatási eljárást, de az osztrák igazságügyi miniszterium megtagadta azt, Dobrociska Wandát átszállították a bécsi országos törvényszék fogházába és pörében Bécsben lesz a tárgyalás.

Beomlott házak.

Két szerencsétlenségről kapunk hírt, amelyek mindegyike azt bizonyítja, hogy a maga életére, úgy a hogy, még mindenki vigyáz nálunk, de a mások, embertársaink legfőbb java iránt napról-napra megdöbbentő felületesség s lelkiismeretlen gondatlanság

Veszünk luczernamagot

Arankamentes és nagyaránkamentes **lóheremagot**

a legmagasabb áron.

Lóheremagból kérünk 5 kilós mintát utánvétel mellett.

Magyar

Mezőgazdák

Szövetkezete

Bpest, V., Alkotmány-u. 31.

példáit tapasztaljuk. Nagyváradon és Marosvásárhelyen, ahol most házbeomlás történt, takarékoskodni akartak, olcsóbban, gyöngébben s a szükségesnél és megengedettnél rosszabb anyagból akartak építeni. Arra, hogy ez a takarékoskodás az emberek rovására történhetik, száz hasonló eset figyelmeztethette volna azokat, akiket a két szerencsétlenség nyomán most a súlyos lelkiismereti és jogi felelősség terhel.

Borzalmas különösen a nagyváradai szerencsétlenség, amelynek több emberélet esett áldozatul. Mennyi a halottak száma, még pontosan nem tudják, mert bár egész napon át folyt a takarítás, nem tudták valamennyi szerencsétlenül járt munkást kihúzni a romok közül. Estig tíz halottat húztak ki és öt sebesültet kórházba szállítottak, akik közül három estig meghalt. Biztosra veszik, hogy még több halott van az összeomlott ház pincéjében.

A szerencsétlenségről a következőrészteteket közöljük:

Breiner Ármin nagyváradai fűszerkereskedőnek a Kossuth Lajos-utca sarkán épül pompás kétemeletes palotája. A palotát kétszáz ezer koronás költséggel irányoztak elő, a terveket Szász Róbert, volt államépítészeti hivatali főmérnök készítette, aki a háztulajdonos sógora. És ugyancsak ő vállalta el a munkát is.

Kedden reggel 9 óra után óriási recsegés, ropogás, földindulásszerű robaj támadt; az épület első emelete beomlott s magával rántotta a második emeletet. A két emelet óriási erővel zuhant a pinceboltozatra, amelyet beszakított. A pincében ekkor 20—25 munkás dolgozott és ezekre egyre hullt a beszakadt pinceboltozaton keresztül a törmelék.

A pincében lévők ekkor az emberi lélek nagyságának olyan tanujelét adták, ami katasztrófáknál eddig példátlan. Az ilyen esetekben az emberek menekülésük közben egymást agyongázolják, a bentlévők azonban, nem törődve a folyton agyonütéssel fenyegető hulló kődarabokkal, sorjában adogatták ki a pinceablakon az asszonyokat, gyermekeket. Ki tudja, hányan áldozták saját életüket azzal, hogy megmentésük a másokét.

A beomlás óriási robbajjal járt, azt az egész városban hallották, s alig néhány percre óriási közönség rohant a szerencsétlenség színhelyére.

A mentésnél, melyben a mentők, a rendőrség és a katonaság is résztvett, jelen voltak Glacz főispán, Gerő főkapitány, Virág főügyész, Debreczeny vizsgálóbíró, Kőszeghy főmérnök, Rukovina altábornagy; utóbbi intézkedett, hogy a katonaság ne csak a mentésben, hanem a folyton veszedelemmel fenyegető épület elzárásában is segédkezzenek. Ugyancsak katonai kordon zárta el az utcákat is, ahol már életveszélyes volt a torlódás.

A ledőlt palota közelében épül a Vigadó óriási épülete. Innen a munkások jajveszékelve futottak a szerencsétlenség színhelyére és keresték Szász Róbert főmérnököt és Kosztin János pallért, hogy agyonüssék.

Maga a mentés óriási veszélylyel járt, mert a még megmaradt épületrészek folyton beomlással fenyegettek. Elővigyázatból bezáratták a szomszédos házakban levő üzleteket s kiköltöztették a lakókat s csak ezután fogtak hozzá a mentéshez, amelynek során kiderült eddig, hogy húsznál több áldozata van a balesetnek.

• SZÖVETKEZETI ÉLET •

Magyar Mezőgazdák Szövetkezete.

Másfél évtized alatt akkorát haladt előre a Magyar Mezőgazdák Szövetkezete, aminőre az alakuláskor bizony aligha mert volna valaki gondolni. A szövetkezet tagjainak a száma az elmúlt üzletév folyamán 1428-ra, az üzletrészeké 3793-ra, az alaptőke pedig 758.600 koronára emelkedett. Az utolsó év gyarapodása 137 új tag, 236 üzletrész és 47.200 korona új tőke. Közvetve azonban az Országos Központi Hitelszövetkezet és a Magyar Gazdaszövetség kötelékébe tartozó népes testületek tagjai is tagjai a Mezőgazdáknak, amely legalább háromnegyed milliónyi embertömeget jelent. A fatusi gazdaszövetségek és hitelszövetkezetek mindegyikével természetesen nem tart a szövetkezet összeköttetést, már azon okból sem, mert hiszen ahol fogyasztó és értékesítő szövetkezet alakul a Hangya kötelékében, ott az igények rendszerint ezen szövetkezet útján nyernek kielégítést. Ahol azonban fogyasztó és értékesítő szövetkezet még nincs, ezeken a helyeken nagyon okosan teszik a vezetőik, ha az alább felsorolt üzletágak körébe vágó kérdések helyes elintézése dolgában a Magyar Mezőgazdák Szövetkezetéhez fordulnak.

Az okosság és célszerűség kívánja, hogy kisgazdáink is minél tömegesebben ismerkedjenek meg a haladás és fejlődés tökéletes eszközeivel. Drágul az élet, drágább a kézi erő, tehát fokozottabb arányokban kell a kisgazdáknak is gondolni a különböző gazdasági gépek beszerzésére. A tapasztalatok azt igazolják, hogy sokkal okosabb és eredményesebb, ha mélyebbre hatolunk a földre, ha jobb munkával, tökéletesebb eszközökkel dolgozunk gazdaságunk előbbrevitelén, mintha szélességben terjeszkedünk.

A legkisebb gazda is dolgozhat ma ugyanolyan tökéletes eszközökkel, mint a nagy gazda, ha szövetkezik, ha társul erre a célra. A Mezőgazdák Szövetkezete célszerű gépek forgalomba hozatala ügyében a jövőben bizonyára még jelentékenyebb munkásságot fog kifejteni. Erre mutat azon körülmény is, hogy amerikai tanulmányútra szándékozik géposztályának vezetőjét küldeni, hol gépek helyettesítik már is legnagyobb részben a kézi erőt, hogy az ott, a helyszínén szerezzen tapasztalatokat, miket azután a szövetkezet a magyar gazdák javára kíván értékesíteni.

Ez év elején az izgatók nagyarányú aratósztrájkra készülődtek, és nem rajtuk mult, hogy az aratás csendesen folyt le. Az általános sztrájkra, meg arra való izgatás, hogy aratási szerződéseket a munkások ne kössenek, sok gazdát hozott kényelmetlen helyzetbe, akik azután akként igyekeztek a bekövetkező veszedelmet megelőzni, hogy aratógépeket szereztek be. Az ország több vidékén ezenkívül aratógép-szövetkezeteket szerveztek. Ezeknek gyakorlati alkalmazására ezideig azonban még nem volt szükség. A szövetkezet teljes erejével támogatta a gőzeke-szövetkezetek alakítására vonatkozó mozgalmakat. Egy ilyen szövetkezetet meg is alakított, több másnak a szervezését pedig előkészítette. Résztvett vidéki gépkiállításokon, versenyeken; gépek bemutatását eszközölte és gépei (a többek között egy ú. n. mindenes gép) teljesen versenyképeseknek bizonyultak. Érdemes külön fölemlíteni a Magyar Szőlőgazdák Országos Egyesületével karöltve rendezett fogatos szőlőmívelő és permetező eszközök

bemutatását, mely iránt különösen nagyfokú érdeklődés mutatkozott. Ezen bemutatók nyomán, szemben a munkaviszonyokkal, mindinkább nyer erőben azon felfogás és meggyőződés, hogy a gépek fokozott alkalmazását elkerülni nemcsak lehetetlen, de ezek legtöbbször éppen a gazda szempontjából, hogy nagyobb eredményeket érhessen el, elkerülhetetlenül szükség van. Az állam részéről rendezett mintaszüretkezőkhez a szövetkezet szállított szüretelő gépeket és a tagok körébe célszerű ilyen gépeket és eszközöket vezetett be.

A szövetkezet a borgazdasági gépek és eszközök, védekező anyagok szállítása mellett még a múlt év folyamán felállította a borértékesítő osztályát. Az első esztendő sikerei bizonyítják, hogy a szövetkezet ezen a téren is szépen fog fejlődni. Ez osztály tevékenységét most főleg arra irányítja, hogy minél nagyobb tömeg, egyöntetű, piacképes árút kínálhasson a fogyasztónak.

A gabonaosztályt a múlt évi jó és bő termés egész éven át foglalkoztatta. Az ideai kedvezőtlen termés azonban nyomot hágy a szövetkezet tevékenységében is. A nagy gabonaár, a pénzpiac kedvezőtlen helyzete várakozó helyzetben tart sok gazdát, minélfogva az ideai jelenségekről nem igen lehet még tiszta képet adni. A falusi hitelszövetkezetek útján a kisgazdák gabonájának közösen való eladása még szerény mederben mozog. A fejlődés azonban szép reményekkel biztat.

A szövetkezet tekintélyes méretű hadseregszállításban is részt vett. Árpavásárokat és kiállításokat rendezett, a gyapjú és szesz értékesítésénél is rendelkezésére állott mindazoknak, kik ilyen megbízással a szövetkezetet fölkeresték. Tekintélyes szerepet tölt be a szövetkezet a gazdaközönség erőtakarmányszükségletének lebonyolításánál. Az ideai kedvezőtlen takarmánytermés miatt fokozott munkakörre van kilátása.

Az anyagosztálynak a szénszállítás nehézségeivel kell legújabbán megküzdenie. Akik a jó előre tett figyelemzésnek helyet adtak, azok még a nyáron beszerezték szükségletüket, azok azonban, akik az előrelátást mellőzték, most hónapokig várhatnak! A műtrágyaforgalom emelkedése bizonyít arra, hogy a jobb gazdálkodás jegyében megyünk előre.

Emelkedett szép arányokban a vetőmagosztály forgalma is. A jelentős örömmel mutat reá azon körülményre, hogy az Országos Központi Hitelszövetkezet kötelékében levő falusi hitelszövetkezetekkel való vetőmag-forgalom jól fejlődik. Most már a kisgazda is fontos dolognak tartja és ez is a helyes, hogy a vetőmagja hamisítatlan, tiszta, jó csirázó képességű legyen. A vetőmagnak közös uton való beszerzése nagyon ajánlható és okosan teszik a szövetkezetek vezetői, ha ez irányban a szükségesnek látszó lépéseket megtenni el nem mulasztják.

A tenyészállat-osztály a lefolyt évben is nagyarányú tevékenységet fejtett ki. Egyaránt kívánta szolgálni úgy a belföldi forgalmat, valamint a kivitel érdekeit is.

Részt vett a szövetkezet a bukaresti kiállításon hazai tenyészállatokkal. Eredményességét mi sem bizonyítja jobban, minthogy a keleti államok érdeklődése a szövetkezet iránt fokozódott. A bolgár kormány az idén már másodízben szerzett be a szövetkezet útján tenyészanyagot. De Romániából is állandó kereslet tapasztalható. A piros-tarka marha iránt tanúsított élénk érdeklődésnek megfelelően pedig nyugatról való nagyobb behozatalokkal igyekezett a szövetkezet megfelelni. A Kőbányán levő sertéshízaló-telep, továbbá az ez évben szervezett házinylultenyészti alosztály a legszebb sikerrel működnek. A baromfitenyésztés előbbrevitele érdekében a szövetkezet kipróbált jó keltető-gépeket hozott forgalomba.

Biztosítási ügyekben is közreműködik a szövetkezet. Egyrészt igyekezik a tagok számára olcsó díjtételek alkalmazását kieszközölni, másrészt pedig káresek alkalmazásával a biztosítottak érdekeit megvédeni. A díj-szabási osztály 37.850 darab vasuti fuvarokmányt vizsgált át és 23.670 korona visszafizetését eszközölte ki.

A szövetkezet a sok előny mellett még vásárlási visszatérítést is ad. Ezen a címen összesen már 233.783 koronát írt a tagok javára. Ebből a folyó évben 59.656 koronát. És pedig az anyagbeszerző és borgazdasági osztályon 3%-ot, biztosítási díjak után 2%-ot, gépvásárlás után 1%-ot. Most szervezi a szövetkezet erdészeti és fakereskedelmi osztályát, mely bizonyosan csakhamar közmegelegedésre fog működni.

A szövetkezet alaptőkéje 758.600 korona, tartaléktőkéje 240.000 korona, tagok visszatérítési alapjéként pedig 233.783 koronát kezel. A szövetkezet pénztári forgalma az elmúlt év folyamán meghaladta a harminc millió koronát.

Bizony gyönyörű szép dolgok ezek!

A tejszövetkezetek pusztítói. A baranyamegyei gazdasági egyesület lapja azon alkalomból, hogy a megyében ismét öt tejszövetkezet számolt fel, érdekes és figyelemreméltó megokolását adja ennek a sajnálatos visszafejlődésnek. Az üzem beszüntetésének az oka nem a tejtermékek kedvezőtlen értékesítésében van szerinte, hanem „kizárólag — úgymond — azon körülményben, hogy a szövetkezeti vezetőségeknek nincsen elég erejük és hatalmuk szembeszállni és kíméletlen szigorral eljárni azon tagokkal, kiket kapzsiságuk tejhamisításra csábít. Számtalan oly esetet ismerünk, amidőn az ilyenekre jogosan kirótt büntetések meghasonlást, elkedvetlenedést és ezek eredményeképpen a bérbeadást vagy feloszlást idézik elő. Van eset — bár ritkábban — hogy a helytelen vezetés okozza a válságot. De mindkét esetben néhány lelketlen, vagy hanyag embernek köszönheti egy egész község, hogy megszűnik egyik legkiadóbb kereseti forrása. Ezen a bajon segíteni kell; nem lehet tűrni, hogy egyesek visszaélései miatt százak, ezrek szenvedjenek.

MAGYAR GAZDÁK VÁSÁRCSARNOK ELLÁTÓ

— SZÖVETKEZETEK —

Budapest (Központi Vásárcsarnok)

Igazgatóság és központi Iroda: IX., Imre-utca 4. sz.

— Nagy köpinczéi: BUDAFOKON. —

ÉRTÉKESIT husféléket, baromfit, vadféléket, tejterméket, tojást, zöldséget, gyümölcsöt, mézet és mindennemű **ÉLELMICZIKKET**. Hordóbor-értékesítő osztály. Égetett szeszesitalok értékesítése.

A Magyar Országos Méhészeti Egyesület vezérképviselői.

A szövetkezet tagjai kedvezményben részesülnek!

Mindennemű értékesítési ügyben díjtalanul nyújt felvilágosítást.

• MI UJSÁG? •

Thaly Kálmán Kossuth Lajosról. Baja város díszpolgárává választotta dr. Thaly Kálmán orsz. képviselőt, a kuruc-világ nagyérdemű történetíróját s a díszpolgári oklevelet dr. Ambrozovics Lajos főispán vezetésével küldöttség hozta föl neki. Thaly Kálmán hosszabb beszédben köszönte meg a szép megtiszteltetést. Elmondta, mily nagy becsületet szerzett a nagy külföld szemében a magyar nemzet számára az a fényes elégtétel, melyet a magyar nemzet a nagy fejedelemnek megadott. Elmondta, hogy a világ legtávolabbi részeiből is még egyre kap leveleket és hírlapokat, amelyek e világraszóló diadalútnak dicsőségéről szólnak. A Rákóczi-kultusz méltó előzője a Kossuth-kultusznak. A kettő egybeolvadva él és a magyar nemzet legnemesebb tulajdonosságát jelzi nagy fiainak tisztelete. Amidőn szóló felfedezte Rákóczi Ferencnek hamvait, először Kossuth Lajosnak adta tudtul és elvitt neki Rákóczi szemfedőjéből egy aranynyal himzett darabot. Kossuth ekkor így szólt nővéréhez:

— Lujza, ez a szép ajándék! Ha meghalok, a szívem fölé tegyétek!

És amikor örök álomra lehunyta szemeit, éppen e küldöttség szónoka volt az, aki rokonának, a szent aggastyánnak e kívánságát végrehajtotta. Baja város díszpolgári oklevelét nagy becsben fogja tartani, mint a polgárságnak, a nemzetnek jutalmát, amely szólónak édesebb, mint bármi magas helyről jövő kitüntetés.

Kérvény a karzatról. A képviselőház hétfői ülésén Batthyány Tivadar gróf beszéde közben egy Rohoska József nevű asztalossegéd több iratot dobott le a Ház karzatáról az ülésterembe. Az iratokat egy képviselő Darányi miniszternek és Sztérényi József államtitkárnak adta át. Az iratokból kitűnt, hogy Rohoska nagy nyomorban van és segítséget kér a kormánytól. Sztérényi az írást magával vitte a minisztériumba. A kérvényezőt rendőrök vezették le a Ház karzatáról és megindították ellene a kihágási eljárást.

A szabadelvű párt Tisza Kálmán szobrára. Az országgyűlési szabadelvű párt a mult esztendőben történt fölhasználásával elhatározta, hogy a fennmaradó vagyont a párt alapítójának, Tisza Kálmánnak emléksobrára fogják adományozni. Bihar vármegye és Nagyvárad város törvényhatóságai ugyanis elhatározták, hogy Tisza Kálmánnak Nagyváradon közadakozásból szobrot állítanak. A szoborbizottság a két testvérhatóság tagjaiból megalakult és a gyűjtés ország-szerte folyik. A szoboralap a minap 4192 koronával gyarapodott. Bihar vármegye alispáni hivatala ugyanis átutalta a szoboralap pénztárosához ezt az összeget, mint amelyet a volt szabadelvű párt háznagyi hivatala küldött a szoboralap részére.

A keresztény-szociálista párt. A magyarországi keresztény-szociálista párt négy évvel ezelőtt kezdett szervezkedni a munkások körében s ma már mintegy százötven vidéki keresztény-szociális egyesület és tíz országos szakszervezet, közel negyvenezer taggal tömörül az Országos Keresztény Szociális Szövetségben. Most a keresztény-szociálisták, akik eddig csak társadalmi és gazdasági alapon szervezkedtek, el akarják határozni a politikai szervezkedést is. A keresztény-szociálistáknak

mult évi kongresszusa már kimondotta a politikai szervezkedés szükségességét, de a szervezkedést csak az idei kongresszus fogja kimondani, amely vasárnap, november 10-én lesz Budapesten a katolikus kör nagytermében. A keresztény-szociálisták felhívása hangoztatja, hogy a párt nem csatlakozik sem a 48-as, sem a 67-es közjogi irányzathoz, hanem tisztán szociális alapra helyezkedik. A felhívás szerint az osztrák keresztény-szociálista párttal a magyarországi keresztény-szociálista párt nincs semmi összeköttetésben, sőt a legélesebben elítéli az osztrák pártnak Magyarország ellen való kirohanásait.

A balatoni vasut építése. A balatonvidéki vasút építését, amely tudvalevőleg egész Tapolcaig visz, már megkezdték. Az első kapavágást Hegyeshalmy Lajos miniszteri osztálytanácsos tette, majd utána Batthyány Lajos gróf országos képviselő. A balatoni vasút a terv szerint 1909. év tavaszán készül el, a mikor majd át is adják a forgalomnak.

A jövő évi nagy hadgyakorlat. A jövő évi nagy hadgyakorlat Magyarországon lesz. A gyakorlat helyét a Dunántúl Sopron, Szombathely, Győr és Veszprém közt szemelték ki és résztvesz benne a pozsonyi 5., a budapesti 4. és a zágrábi 13. hadtest. Magyarországon már öt év óta nem volt nagy hadgyakorlat, mert a politikai zavarok miatt nem lehetett idejekor ujoncozni és az egyes csapattesteknek nem volt rendes békelétszámuk. A vezérkari főnök legközelebb megszemléli a gyakorlat színterét.

Merénylő oláh agitátor. Szegedről írják: Szemző Miksa szegedi kereskedő a napokban üzleti ügyei miatt a biharmegyei Tenke községben tartózkodott s ott Payer Károly vendéglőjében szállt meg. Ujságjaiban lapozgatott, amikor bejött a vendéglőbe Popp Jusztin, hirhedt nemzetiségi izgató, aki a belényesi választás idejében sokat hallatott magáról. Vele volt Vetter községi jegyző, továbbá több oláh adótisztviselő. Amikor Popp magyar lapokat pillantott meg Szemző kezében, rákiáltott:

— Magyar kutya! Mutatkozz be rögtön, ki vagy!

Az örült oláh ezután Szemzőnek esett és fojtogatni kezdte. A dulakodásnak a vendéglős közbelépése vetett véget, de az egész elülről kezdődött, mikor Szemző visszament a vendéglőbe kabátjáért. Popp erre fölkapott egy széket és „Meghalsz, Kossuth-kutya!” kiáltással fejbe akarta vele verni. Szemző rémülten hátrált, miközben egyre közelebb ért az égő kályhához. Popp, akinek úgy látszik teljesen eszt vette a római öntudat, rákiáltott:

— Megsütlek elevenen, kutya!

A ha álra rémült Szemző erre végszükségében előkapta revolverét és kétszer rálőtt az oláh izgatóra. Az első golyó — sajnos — nem talált, a másik keresztülfúrta Popp Jusztin tenyerét. Erre még az oláhok rohantak a csendőrségre s ott előadták, hogy Szemző lövöldözött rájuk. A csendőrök felültek nekik, de amikor meggyőződtek a valósággról, azonnal szabadon engedték Szemzőt. Popp ellen a bűnvádi eljárás megindult.

Köd Németországban. Berlinből jelentik: Rendkívül sűrű köd, amelyhez hasonlót még nem észleltek, a közlekedést nemcsak itt, hanem az összes porosz vasúton megnehezítette. A stettini vasúton, Bernau közelében egy gyorsvonat egy tehervonattal összeütközött. A gyorsvonat egyik kalauza meghalt. A tehervonat mozdonya és három kocs rommá zúzódott, egy borszeszszel megrakott kocs meggyuladt.

Elfogott eigányok. Mezőtelegden a minap elfogtak egy csapat kóbor-cigányt a Kolompár-családból. A cigányok több ezer koronát csaltak ki Lekesdi kisbíró-tól és több környékbeli gazdától pénzverő föllállítására és el is kezdték az aranyat gyártani. A csendőrség nyomára jött a csalásnak és hosszas hajsza után elfogta a cigányokat.

Tüzek a vidéken. Mezőtelegden Biehn János aszfaltipar- és kátránytermékekkipartelepén szombat délután a raktárban tűz támadt, mely rövid idő alatt az egész telepet lángba borította. A főépület és a raktárak földig égtek, csak a készárú-raktárt sikerült megmenteni. A kár meghaladja az ötvenezer koronát. — Sátoraljaúj-helyen Schönwald Jenő vaskereskedőnél tűz támadt, a mely a házat, az egész berendezést, ruhát, ágyneműt, ékszerét és kétezerkétszáz korona készpénzt elpusztított. Biztosítva nem volt semmi.

Letartóztatott uzorás. Egy nagyobb állású állami tisztviselő fia, aki a múlt nyáron érettségizett, júliusban nagy mulatságot csapott Ós-Budavárában. Pezsgőzés közben elfogyott az ifjú pénze s egyszerre csak ott termett mellette két ismert váltóuzorás, Buchinger Izidor (Vörösmarty-utca 34.) és Kohn Salamon. Pénzt kínáltak az ifjúnak. A boros fiatalember természetesen szívesen fogadta az ajánlatot. Buchinger erre elővett egy váltóblankettát. kitöltötte ezer koronára s aláíratta a fiatalemberrel. Az ezer koronás váltóra nyolcvan korona előleget adott Buchinger az ifjúnak. Buchinger, amikor a váltó már alá volt írva, azt mondotta az ifjúnak:

— Nem jó helyen írta alá. Tessék keresztbe írni, de most írja a neve elé, hogy ifjú.

Az ifjúnak ugyanis az édes apjával egyező neve van. Másnap, amikor a Lidó-kávéházban Buchingernek át kellett volna adnia a még hiányzó összeget, a ravasz uzorás azzal állott elő, hogy ő ilyen kis üzleteket nem csinál.

— Tessék még két váltót, összesen négyezer koronáról aláírni, éppen úgy, mint a tegnapi, akkor lesz pénz.

A fiatalember belement a dologba s kapott még 800 koronát. Ötezer koronát érő váltókért tehát összesen 880 koronát fizetett az uzorás. Amikor lejártak a váltók, Buchinger pörölt. Az apa akkor tudta meg a szélhámoságot, följelentette a rendőrségen Buchingert és Kohn Salamont. A rendőrség mára beidézte az uzorásokat s Buchingert csalás és okirathamisítás miatt letartóztatta. Kohn Salamont szabadlábon hagyták, de folytatják ellene a vizsgálatot.

Meghamisított költségvetés. Kaposvárról jelentik: A városi vízvezetékre beadott pályázatok közül annak idején a Herczeg-testvérek pécsi cégét fogadták el. A rendőrség rájött arra, hogy e cég költségvetésében hamisítások történtek akkor, a mikor a költségvetés már a város őrizetében volt. Ezek a hamisítások olyanok, hogy a városnak 40—50.000 korona kárt okozhattak volna. Varga Lajos dr. rendőrkapitány ezért Pécsre utazott és ott letartóztatta a cég egyik tagját, Herczeg Izsót.

A csempész halála. A határozat óta, mint már több ízben jelentettük, nagyban üzik a csempészetet Szerbia és Magyarország között. Vakmerő emberek a szerb partról sötét éjszakákon élő állatokat hoznak át a magyar földre. A csempészet azonban a hútra is kiterjed. Egyes határszéli magyar községek lakossága Szerbiából átcsempészett olcsó húsból él. Minap, mint zimonyi tudósítónk jelenti, egy csempész, aki a zimonyi állomáson mint munkás volt alkalmazva, halállal lakolt

bűnéért. Belgrádból nagyobb mennyiségű húst akart Zimonyba hozni. A mikor a vonat már fékezett s egészen közel járt a zimonyi állomáshoz, a csempész leugrott, hogy a pénzügyőrök figyelmét elkerülje. Azonban olyan szerencsétlenül ugrott le, hogy a vonat kerekei alá került, amelyek halálra gázolták.

Vesztett kutya áldozatai. Pakson egy vesztett kutya többeket megmárt, amíg végre sikerült agyonverni. Súlyosabb sérüléseket szenvedett Ruff János, Goldgruber Józsefné, Kornung Róza tizenhét éves leány, akinek a szó szoros értelmében keresztülharapta a vállát, Simon István, Akkermann Mihályné, aki áldott állapotban van és annyira megijedt a rátámadó kutyától, hogy állapota azóta válságos; megmárt ezeken kívül több gyermeket. A megmárt embereket Budapestre szállították a Pasteur-intézetbe.

Gyermekgyilkos dajka. Rettenetes gaztettet művelt egy tiszaluci dajka. Mint Sátoraljaújhelyről jelentik, Tiszalucun egy Kurnay Margit nevű úriasszony sétálni ment. Gyermekét a dajkára bízta, aki azon való haragjában, hogy sétája ezúttal elmarad, arra a szörnyű elhatározásra jutott, hogy úrnőjén boszút áll és megöli a gyermeket. Hogy tervét végrehajtsa, a gyermekkel kiment a Tiszaparra és beledobta a vízbe. Később tudatára ébredt rettenetes tettének s ennek hatása alatt ő is a folyóba ugrott. A boldogtalan anya gyermeke elvesztésének hallatára súlyos beteg lett. Másnap mind a két holttestet kifogták a vízből.

„AGRARIA“

magyar gépforgalmi részvény-társaság
a szab. osztr.-magy. államvasut-társaság
resiczai mezőgazdasági gépgyáranak
vezérügynöksége

Mezőgazdák különös figyelmébe!

EGYETEMES ACZELEKÉK.

Tiszta aczélanyag
saját hámorainkból.

Eltörhetetlen tégelyaczél-ekfej.
Pánczélaczél-kormánylemezek.
Magasított aczél-ekfej.
Porvédő kerekek.
Aczél gerendely.

Csak kitámasztott nyeregkerettel bíró
taligát szállítunk.

Ekegyártás terén legelső rangú
magyar gyártmány fe-
lülmulja még a legneve-
zetesebb idegen gyártmányokat is.

Kérjünk árjegyzéket, mivel ez az összes
talajművelőgépeket terjedelmesen ismerteti és egy-
általán a talaj alapos megmunkálására terjedelmes,
szakszerű és minden gazdának értékes felvilágo-
sításokat nyújt és díjmentesen küldetik.

Rövidített levélcím:

„AGRARIA“ Budapest, V., Váci-ut 2.
Sürgőnyezim: „AGRARIA“ Budapest.

GAZDASÁGI DOLGOK.

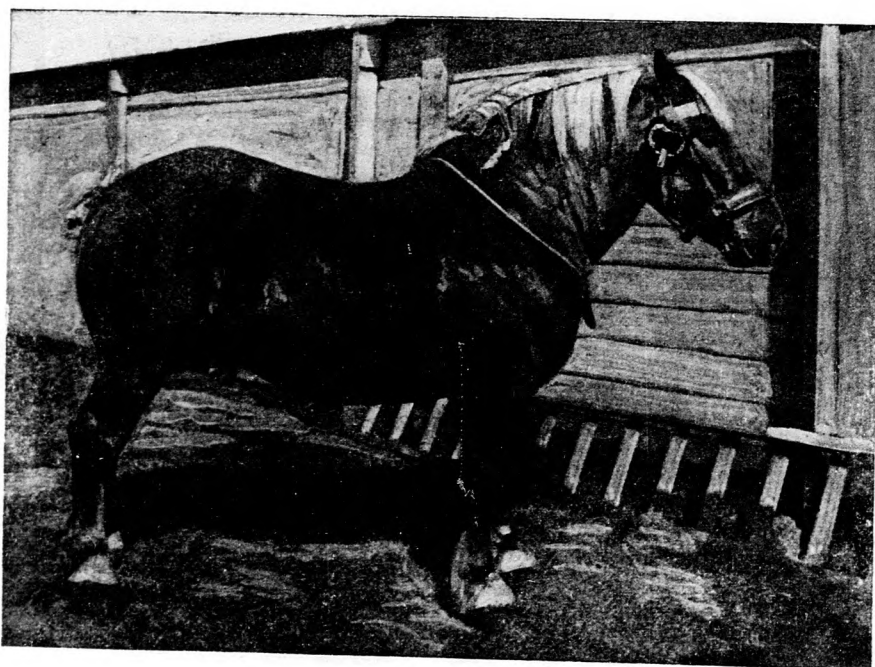
A hágai mezőgazdasági kiállítás loanyagáról.

A hágai kiállítást a hollandi gazdasági egyesület rendezte a folyó évben. A rendkívül nagyszabású kiállítással kapcsolatosan tejjgazdasági kongresszust, valamint állatdíjazásokat rendeztek. A kiállítás megnyitásakor Hollandiában száj- és körömfájás lépett fel és emiatt csak lovakat, baromfiakat és nyulakat állítottak ki.

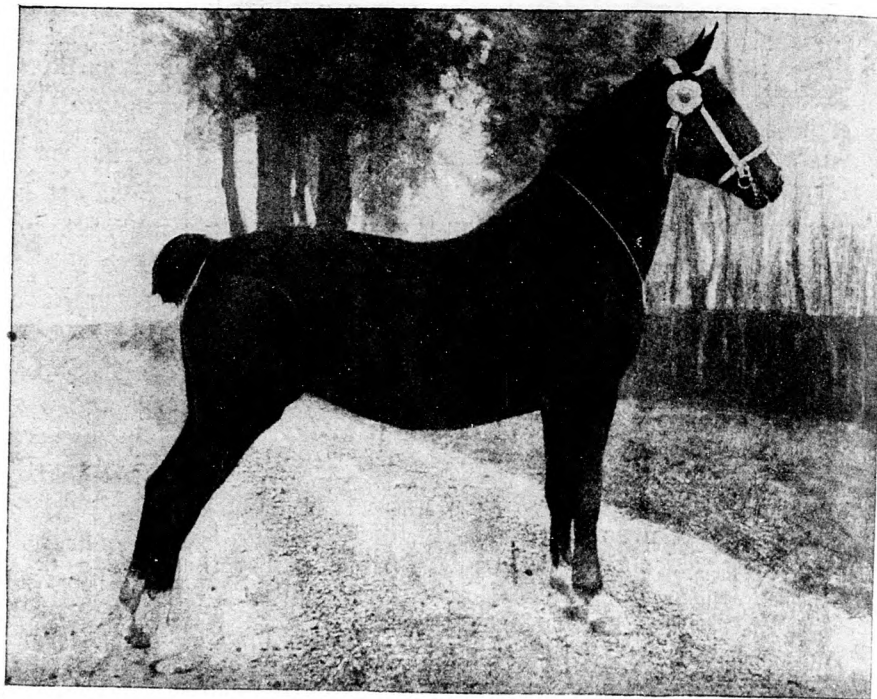
A lókiállítás igen gazdag volt, összesen mintegy 300 elsőrendű ló volt kiállítva. Hollandia legjobb loanyagát, úgy a nehéz belga lovakból, mint a könnyű, melegvérűekből ott láthattuk.

Rendkívül tanulságos volt ez a kiállítás, mert meggyőződhattünk arról, hogy a hollandi lótenyésztés terén óriási a haladás, különösen a belga nehéz lovak folytonosan jobbak. Saját tenyésztésű kancáik az eredeti importált belga ménnek alatt évről-évre jobbak. A nehéz, hidegvérű belga lovakat gazdasági munkákra általánosan használják és annyira elterjedt Hollandiában, hogy ma már sokkal több ilyen lovat adnak el külföldre, mint amennyit ők visznek be Belgiumból. A belga lovak rendkívül munkabíró, erős, kitartó és nem nagy igényű állatok, ezért kedvelik a hollandusok.

Mai számunkban négy gyönyörű lovat mutatunk be olvasóinknak, amelyek a hágai kiállításon díjat nyertek. Az első kettő melegvérű, könnyebb fajta ló, a másik kettő a hidegvérű belga lovak csoportjából két remek szép példány.

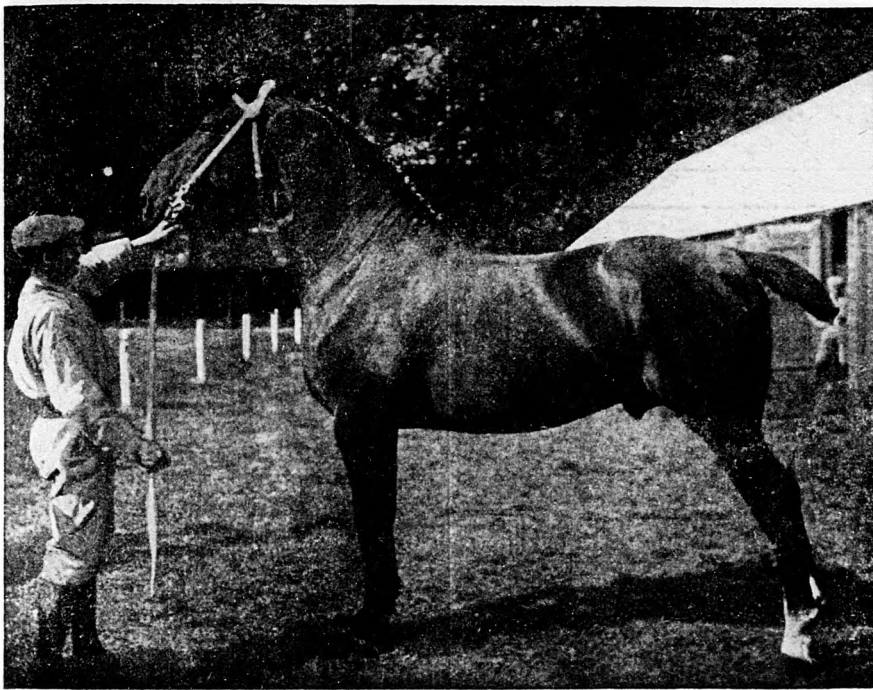
„Gambrinus” belga mén. A hágai mezőgazdasági kiállításon II-ik díjjal kitüntetve.

„Noria”, a könnyű kocsilovak csoportjában a hágai mezőgazdasági kiállításon I-ső díjat nyert kanca.

A juhok tüdőférgessége. A tüdőférgesség éppen a juhok között szokott általában nagyobb arányú elhullásokat okozni, melyeknek száma azonban igen jelentékenyen változik a fertőzés erőssége, az állatok kora és tápláltsági állapota szerint. Nevezetesen pedig a halálosági százalék 10 és 70 között szokott ingadozni. A levegőutakban talált férgek minőségének és mennyiségének, valamint a helyi viszonyoknak ismerete nélkül lehetetlen ugyan határozottan nyilatkozni arról, hogy a fertőzött nyájban egyáltalában és milyen arányú elhullások lesznek, mindazonáltal az a körülmény, hogy a juhok már hosszabb idő óta betegek és ennek ellenére tápláltsági állapotuk kifogástalan, a betegség enyhe lefolyására enged következtetni, míg ha a juhok lesoványodnak, erősebb mérvű megbetegedésre vall. A betegség orvoslására legalkalmasabbak egyes fertőtlenítő szerek (karboloidat, kátrány, kreolin, kreozot), melyeket azonban állatorvosnak a betegek légszövébe kell fecskendeznie és amelyeknek alkalmazását ennél fogva csak a súlyosabb betegek orvoslására kell korlátozni. A szokásos füstöléseknek csupán annyi az értékük, hogy azok a juhokat köhögésre s ezzel a férgeknek gyorsabb kiküszöbölésére készítetik. Igen fontos ezenkívül a beteg juhnyáj intenzív takarmányozása szemes eleséggel zöldgálic porának hozzáadása mellett abból a célból, hogy a juhok a betegséget könnyebben kiállják. Újabb megbetegedések elhárítása szempontjából a juhokat a legeltetési időnek beálltával nem tanácsos nedves, illetve gyakori áradásoknak kitett legelőkre bocsátani, mert rendszerint ezeken a helyeken szokták a juhok a tüdőférgeseket felvenni.

Sérült állatok gyógyítása. Sokszor megesik, hogy az állat esés, ütés, dőfés miatt megsérül és testén nyílt seb keletkezik, az efféle seb, ha tisztán és jól

„Ideal“ a nehéz kocsilovak csoportjában, a hágai mezőgazdasági kiállításon I-ső díjat nyert mén.

kezeljük, hamar meggyógyul, ellenben sokáig tart és el is mérgesedik. Sokan a sebet bagólével, keréksárral és más piszkos szerrel kenik-fenik. Ilyen kezelés mellett aztán ne csodálkozzunk, ha a seb elüszkösödik. Fő a tisztaság. A sebet a sérülés után azonnal mossuk ki tiszta hideg vízzel. Kimosás után kenjük be karbolos olajjal és kössük be tiszta vászonruhával. Míg hegedni nem kezd, naponta mossuk meg vízzel s utána kenjük be karbolos olajjal.

A lovak vállbénasága. Ezt a betegséget előidézi heves lökődés, az izmok húzódása, a félrelépésnél keletkező zúzóadás, lejtőn lefelé való lovaglaskor, puha talajon való gyorsfordulásnál, esetleg meghülés folytán is stb. Ha a béna lovak állanak, akkor kissé előre helyezik csuklóikat. Mozgás közben egyforma bénaság figyelhető meg. Csak ha meghülés folytán keletkezett (reumatikus vállbénaság), javul meg az állatok fokozódó izzadása közben. A váll dagad, tapintásra meleg, megérintésnél az állatok fájdalmat éreznek. Ha gyógyítani akarjuk a betegséget, legjobban az állatokat nyugodtan pihenni hagyni. Amíg gyuladás van, agyagkenéssel stb. hűtjük a gyuladást. Később oszlató bedörzsölést alkalmazunk. A reumatikus vállbénaság sokszor erősebb izzadás folytán és borogatás után eltűnik.

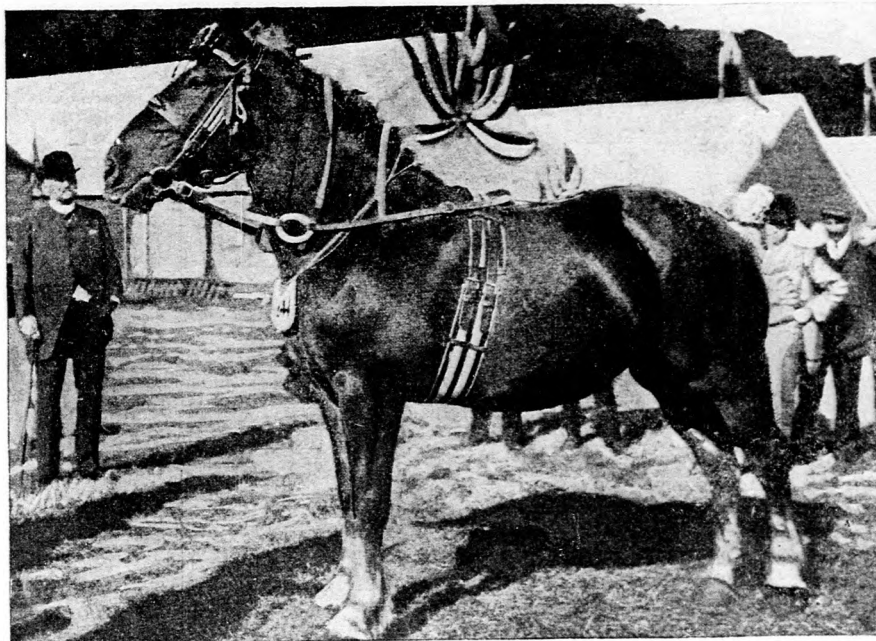
Penészes takarmányok s azok megjavítása. A takarmányok, ha nem teljesen kiszáradt állapotban hordatnak be a pajtába vagy padlásra, avagy rakatnak el egyéb helyre, úgy később, a levegőből ráakadó gombák folytán megpenészesednek. A penészes takarmány ártalmas s így attól a lehetőségig óvakodnunk kell. Elkerülhetjük ezt azáltal, ha az eltartandó takarmányt óvjuk a megázástól. Ha azonban a penészesedés már megtörtént volna és az csak kisebb mérvű, úgy porolással

s szellőztetéssel, valamint forgatással a penészesedést csökkenthetjük és veszélyességét elvehetjük olyannyira, hogy bátran feleltethetjük. Erősen penészes, már nem javítható takarmányt feleltetni nem szabad. G. L.

Cserebogárpajorok irtása a szőlőben és gyümölcsösben. A tenyésztés alatt többféle cserebogár bántja a szőlőnek és gyümölcsfának leveleit, míg a cserebogárpajorok a gyökereket rágják meg. A „közönséges cserebogár“ a kötött talajú szőlőkben és oltványiskolákban, a „kalló cserebogár“ a homoki szőlőkben tesz nagy károkat, míg a „zöld“ és a többi cserebogarak úgy a homoki szőlőkben, mint a gyümölcsösökben pusztítanak. A cserebogarakat minden alakjában irtani kell, ha tőlük szabadulni akarunk; így a bogarakat rázással és szedéssel. A pajorokat a forgatások alkalmával szintén kézzel való szedéssel és baromfietetéssel.

Olyankor pedig, ha nem forgatunk, a talajba négyszögméterenként 30 gr. szénkéneget fecskendezünk be, a melytől azok elpusztulnak.

Az újbor barnulásának megszüntetése. Ha az újbor olyan hordóba kerül, amely hordót nem tisztítottunk meg jól, akkor az újbor megbarnul. Az éretlen fűrtök ugyanezt eredményezik, meg a tisztátalan kezeléssel is ezt érjük el. Az újbor barnulását meg lehet szüntetni, ha vékony sugárban és a fejtőedénybe tartott nyírfaseprűcskén át fejtjük le, mert így sok levegővel érintkezik. Az így leengedett habzó bort gyöngén kéneztet hordóba kell önteni, ahol a barna törést adó anyagok kiválása folytán a tisztulás biztosan bekövetkezik.

„Elise“ belga kanca. A hágai mezőgazdasági kiállításon I-ső díjjal kitüntetve.

MULATTATÓ

Szent koronánkról.

Egy párisi lapban a Vatikán valamelyik historikusa rég ismert dolgokat fedez fel s lepez le mostanság a francia közönség előtt, hogy szenzációt keltsen — Magyarország rovására. Nagy adatkészlettel s bírálati apparátussal bizonyítja, hogy a magyar királyi korona, mely Budavárban őriztetik, soha sem volt a pápa adománya, s a róla szóló II. Szilveszter-féle bulla közönséges hamisítvány.

Az úgynevezett bullával hazai történetírásunk már évtizedek előtt végzett. Apokrif voltát főleg Karácsonyi János nagyváradi prelátus-kanonok mutatta ki, részint alaki hibáiból és stílusbeli jelekből, részint tartalmának egyéb történetforrások fölfegyvéseivel nem egyező hézagai alapján.

Európa középkori diplomatikájában bőven termettek az ily hamisítványok. Sokat tudnának erről beszélni a görög, német és olasz udvarok, sőt a római pápák archivumai is. Ama sötét évszázadok általános írástudatlansága s az egyházi rend tagjainak a betűtudáshoz való kiváltsága, romlott papi egyéneknek megadott az ily bűnre minden alkalmat. Ha a kancellárok nem hamisítottak, megtehették iródeákjaik: a másoló barátok.

Az eredeti okiratot könnyű volt elsikkasztani olyanok számára, kik hasznát vették s pénzt adtak érte s az se volt nehéz, hogy a hiány rossz másolattal, emlékezetből leírt hiányos változattal vagy éppen merő koholmánnyal pótolassék. A Szilveszter-bullának is ilyen lehetett a története. A német császárok, az osztrák és karantán örgrófok, cseh és lengyel királyok sem egyszer tették kezüket a magyar koronára, zálogul őrizték azt s valóban nem rajtuk mult, hogy meg is tartásák végkép. Hogyne mozgattak volna meg minden eszközt a pápai adomány-levél megszerzéseért, mely a koronához való tulajdonjogról rendelkezik. Az eredeti Szilveszter-bulla hollétének titka a korona viszontagságaival függ össze.

Hogy szent koronánk nem azonos a Szilveszter-pápa adományozta királyi ékszerrel, azt nálunk mindenki tudja, aki valaha a magyar történelemből olvasott. Hova lett az eredeti római korona, erről is bőven van szó Hartvik püspök krónikájában s az altahi évkönyvek hiteles adataiban.

Apostoli István király független keresztény monarchiát akart Magyarországon alapítani. Ezért folyamodott koronáért és inaugurale diplomáért a pápához, nem pedig a német császárhoz. Mert ha a királyi insigniumot II. Henriktől kapja, ezzel megpecsételik a magyar királyság alávetettsége s hűbéres jobbágyi viszonya a német imperium irányában. Így rendelte magát Csehország alá a német hűbériségnek: a Vencel korona német császári adomány volt s a cseh király évi hűbéradót fizetett, háborúban a császár oldalán harcolt kötelelenségszerűleg érte; a birodalmi alkotmány pedig a német választófejedelmek sorába emelte őt s Csehország 1866-ig a német Bund kötelékéhez tartozott. Magyarország ellenben az egyház fejétől származott

korona erejével függetlenségét a német császárokkal szemközt százéveken át megoltalmazhatá.

Annál mohóbb és falánkabb vágygyal áhítottak a császári dinasztiák a haza birtokára. Szemük előtt Nagy Károly birodalma és hagyománya lebegett, azé a hódító hatalomé, mely az antik római császárságot keresztényi értelemben kívánta felújítani, jogára alatt Német-, Francia- és Olaszországot egyesíté s végül uralmát az avar birodalom leverése után a középső és alsó Duna-völgyre is kiterjesztette. A frank, szász, hohensaufi, Babenberg-, Luxenburg- és Habsburg-házak fejei: a Henrikek, Konrádok, Frigyesek és Ferdinándok nem mulasztottak el egyetlen alkalmat, hogy a magyar király szorultságát vagy a nemzet valamely szerencsétlenségét önző terveik valószínűsítésére föl ne használják. Közel hetven hadjárat s kétszáznál több ütközet a mi nyugati harctereinkben lezajlott, tenger vér- és vagyonáldozat tanúskodnak erről.

E küzdelem már első szent királyunk idejében megindult a szelidlelkű II-ik vagy szent Henrik halála után. Utóda: a harcias, II. Konrád nagy sereggel tört az országba, de I. István mesteri stratégiával nemcsak tönkre verte őt, hanem mögéje kerülve, az Ostmarkot is elzárta előle s Bécset elfoglalta tőle. Pár évig ekkor a mai Alsó-Ausztriából magyar tartomány lett.

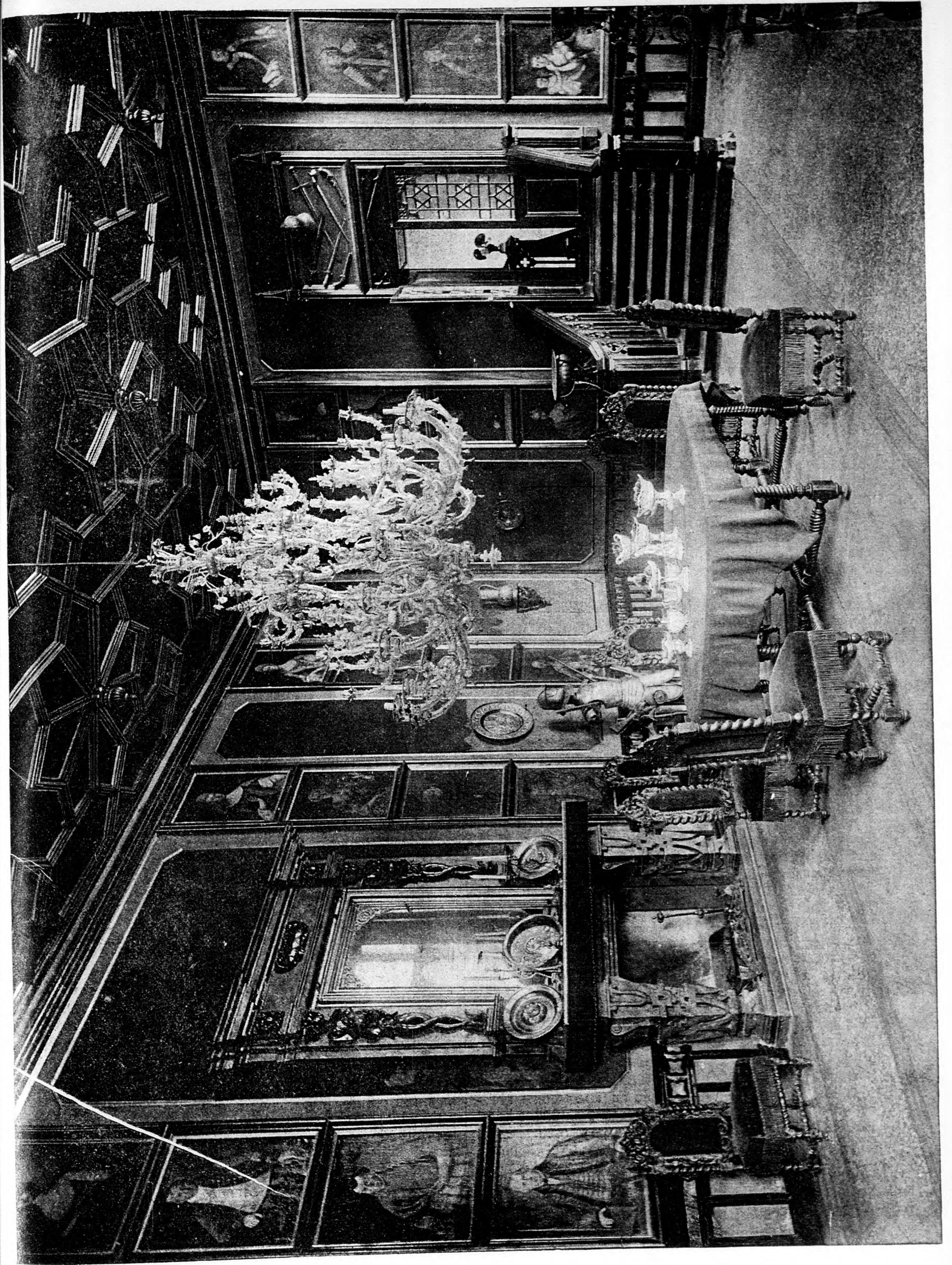
Az első balfordulat I. István nyomorult utóda: I-ső Péter alatt érte hazánkat. Hiába élt ez a hitvány alak évekig a nagy király udvarában s neveltetett a korán elhalt Imre herceg helyett uralkodásra. Szent István szeme előtt még megemberelte magát valahogy; nemes, vitéz, sőt királyi tulajdonságokat mutatott. De alig hunyta be István szeméit, Péterből csakhamar kitört az ő féktelen, állatias, alacsony természete.

Hamar elveszté a bizalmat, tekintélyt. Zsarnoki uralma s gonosz idegen tanácsadói ellen, kikkel körülvétette magát, közfelkelés tört ki Aba Sámuel vezérlete alatt. Péter rémülten menekült bajor földre, majd a német császárhoz oltalomért, segítségért, mialatt a magyar előkelők őt trónvesztesnek nyilvánították s a szent koronával Aba Sámuelét avatták fel Magyarország királyává.

Péter rimánkodásaira III. Henrik császár a birodalmi hadakkal jött Aba Sámuel ellen. A ménfői csata az ellenkirályra végzetesen folyt le, a nemesség nagyrésze, mely a csanádi koncolást nem tudta Aba Sámuelnek megbocsátani, a döntő napon sorsára hagyta őt. Serege felbomlott, maga a Mátraságba futott, de elfogták s Péter kezibe adták, ki restaurációját a királyi trónon ellenfele kivégeztetésével szentelte föl.

De tett ő ugyanekkor egyebet is, ami örök szégyenfolt az Árpád-házi királyok történetkönyvében: átadta Magyarországot a győztes Henrik császárnak hűbéri tartomány gyanánt, fölvetette a nemzetet a bajor jog közösségébe s átszolgáltatta a királyi hatalom jelvényeit: a fejedelmi aranyos lándzsát és a pápa adta szent koronát. Így állt Péter alávaló bosszút Magyarországon s tette csúffá nagy elődje művét.

A gögös III. Henrik persze kérkedve adta hírül Rómába, hogy a magyar királyság megszűnt független

Magyar fővárosnak otthona.

monarchia lenni s a pápai oltalom alá tartozni: a magyar királynak ezentúl a német császár lesz a hűbérura, neki fizet az jobbágyadót, neki állít ki segélyhadat s belkormányzatában is a német jogrend fog fölötté uralkodni. Üzenetének nagyobb nyomatékául visszaküldte a pápának a magyar koronát s oda ajánlkozta neki a fejedelmi lándzsát — úgyse lesz azokra többé szükség Fejérvárt és Esztergomban.

Pétert e gyalázatos cselekedet után a nemzet felháborodása csakhamar elsöpörte a történelem színhelyéről. Amily nyomorult volt az élete, oly nyomorultul pusztult el. Császári védő ura nem bírta megmenteni. Az a három hadjárat, amit III. Henrik az ország ellen indított, hogy Péter halálát megtorolja és saját hűbérúri tekintélyét helyreállítsa, egymás után megtörtött a nemzet ellenállásán. I. Endre király, Szár László fia az Árpád-nemzetségből és öccse; Béla herceg, a német császári preponderanciának vége vetettek.

A magyar királyság visszavívta teljes függetlenségét. Az első szent korona azonban végkép oda veszett: a pápák nem szolgáltatták azt többé vissza. Mi lett belőle Rómában — ennek ezideig nincs semmi hozzáférhető írásos nyoma. Az arany lándzsáról is csupán csak annyi maradt följegyezve, hogy egy ideig a Pétertemplomban őrizték s a zarándokok még XV. században is láthatták, keresztbe fektetve szent Péter sírja fölött.

Milyen koronával avattattak fel: I. Endre, I. Béla és Salamon, csak krónikások célzásából gyanítható. E szerint azt a koronát kellett volna használniok, mely addig Szent István kőkoporsója fölött díszlett s tekintélyt, kenetet első apostoli királyunk sírjától kapott.

Hogy I. Béla legidősb fiának: I. Gézának pár évvel később, Dukasz Mihály bizanci császár királyi koronát ajánlott fel, szintén arra vall, hogy a magyar uralkodóknak akkor nem volt más koronájuk, mint a székesfejérvári sírboltból fölvevett kíségető, halotti korona.

E görög eredetű királyi fejdísz lett azóta a magyar államiság legszentebb jelvényévé. Eredetileg nyílt pártaalakja volt, mert a bizanci császár csak ilyet adhatott: a tetőpántokkal borított zárt korona egyedül a császárt magát illette meg. De királyaink az így adományozott ékszer fölé pántokat tettek, s átalakíták azt ily módon zárt koronává, hogy a magyar királyt a görög császártól is független méltóságban, vele egyenlő rangban levőnek jelképezze.

Melyik király alatt történt ez átalakítás, ebben a történetíróink nem egyeznek meg. Van, aki I. Gézának tulajdonítja a mély jelentőségű szimboliztikus rendelkezést, mert a korona az övé volt s a pártázatán látható zománcos ábrák közt az ő arcképe is ott van ily körírással: „Géza úr, Turkin hívő királya.“ Van ismét, ki III. Bélát, II. Géza Bizanban nevelt fiát, tartja ebben intéző tényezőnek, mert ő jártas volt a görög jelképezés titkaiban s leginkább tudhatta, hogy a bizanci nyílt korona a görög császári helytartók jelvénye s mint ilyen, a magyar király fején, a görög főhatalomnak alárendeltséget jelent.

Honnan vették a tetőpántul szolgáló két zománcos keresztbronzot, azt csak hallomásból tudjuk megállapítani. Nyilván a kíségető koronából valók azok. A két bronzot kilenc zománcos kép díszíti, melyek középsője az Üdvözítőt, a többi nyolc az apostolokat ábrázolja. A még hiányzó négy apostol valószínűleg a homlokdíszül szolgáló alsó, kerek bronzsra esett, melyet a görög pártához forrasztás alkalmával el kellett a tetőbronzok alól távolítani. Más két apostol képe a pántok oldalán így is a görög diadém pártafala mögé került.

Ötvösművészeti szempontból az így egyesített kettős korona talán nem válik be műremeknek. Erőszakosan párosít két különböző dolgot, stílt és formát: összefoglalja az antik latin ereklyédísz egy görög koronadiadémmal. De jelképes jelentősége annál tökéletesebb és hatalmasabb.

A görög vonalak eltompítják a latin ékszer éleit s a római kenet elmosza a bizanci diadém szigmatikus jellegét. Azt teszi e kombinált korona, hogy a magyar király hatalma kelet és nyugot szféráira egyaránt kiterjed s független úgy a római, mint a görög imperiumtól. Közjogi erőt neki nem a pápa, nem is a bazi-leusz adott, hanem a nemzet hódolata. S a magyar király nem hajol meg, csak az Isten előtt, kinek keresztjelvénye ott ragyog a koronaabroncsok tetején.

Balogh Pál.

APRÓSÁGOK.

A legudvariasabb nép. A világon a legudvariasabb ember a délamerikai spanyol lehet. Egy utazó följegyzése szerint ott például a tanító, ha az iskolaterembe lép, körülbelül így szól:

— Kérem az osztályban lévő urakat, hogy sziveskedjenek fölállni.

Erre a nem éppen rideg megszólításra a gyermekek valóban föl is kelnek helyükről, s először a tanítót azután kölcsönösen egymást mély meghajlással üdvözik. Dél-Amerikában a tanító így dorgálja meg a rossz gyermeket:

— Chester úrfi, kénytelen vagyok megjegyezni, hogy meghajlásának módja nem felel meg az iskolai szabályoknak. Legyen oly jó és ismétlje meg.

De nemcsak az iskolában, otthonában is hasonló formák között él sok vidéken a délamerikai spanyol.

A szolgáló-leány este lefekvés előtt igen udvariasan megkérdezi a ház asszonyát, hogy nem parancsol-e még valamit? S ha elbocsátották, így szól:

— Isten adjon mindnyájunknak kellemes éjszakát.

Ha kis gyerek van a háznál, ennek bölcsőjéhez minden este külön is elmegy, s keresztet vet rá. Hasonlóan tesznek a családtagok is, s még ezt mondják a gyermek fölött:

— Őrizzen meg az Isten, s légy szülőidnek öröme.

Szóval, ha igaz az európai emberünk megfigyelése, a délamerikai spanyol modora kellemes, s talán a a gyermek lelkére is jó hatással van — csak egy kissé hosszadalmas.

Mammut-lelet Mosonmegyében. A mosonmegyei Lébeny községben a múlt szombaton kútásás közben mammut-csontokra bukkantak. Boldini Rezső jegyző a leletről távirati jelentést tett a budapesti földtani intézetnek, a mire Szontágh Tamás igazgatóhelyettes azonnal intézkedett, hogy egy geologus a helyszínére utazzék. A kiküldött geologus megállapította, hogy a hatalmas csontok egy mammut maradványai, melyeket a diluvium közepe táján, mintegy hatvanezer évvel ezelőtt sodort mai helyére a folyóvizek áradása. A csontdarabok a kavicsos homokrétegekben kitűnő állapotban maradtak a mai napig. A csontok a földszíne alatt hét méter mélyen fekszenek. A kút kiásott szelvényéből azt is meg lehetett állapítani, hogy a felső

humuszrétegből vermeknyultak le a diluviális sárgaföldbe. Érdekes, hogy a vermekben több középkori lándzsa és karddarabra akadtak, a melyeket Boldini jegyző a magyar Nemzeti Múzeum régiségtárának ajánlott föl. Sajnos, hogy a kút környékét tovább fölásatni lehetetlen, minthogy a kút a község kellős közepén, épületek között van. A kiszedett mammut-csontokat Papp Károly dr. geologus még minap beszállította Lébényből az állami földtani intézet Stefánia-uti muzeumba.

A családi pipa. A különböző népszokások és népies erkölcsök között egyik legeredetibb és legérdekesebb a családi pipa használata, a mely a Fülöp-szigeteken divik emberemlékezet óta. A fülöp-szigeteken megfordult európaiak sokat tudnak beszélni erről a családi pipáról, különös formájáról és — kitünő dohányjáról. Azonfelül még hihetetlen nagy méreteiről is, mert az e fajta pipa hosszúsága 35 és 45 centiméter között váltakozik, míg a szopóka átmérője 5—6 centiméter. Ha véletlenül nincs használatban, a kunyhót tartó egyik bambuszra vert szögére akasztják. A szög azonban nincs magasan a földtől, úgy hogy a család legkisebb tagja is elérheti a becses pipát. Ha egyiknek, már akár a matuzsálemi kort elért dédapának, vagy éppen az alig három-négy esztendő unokának eszébe jut a pipálás, egyszerűen leakasztja a családi pipát a szögről s rágyújt, Nem is ritka látvány, amint egy-egy apró kis, fülöp-szigeti lakos neveltséges ráncokba szedett bronzszínű arcoskával, hatalmas füstfelleget ereget a nagy családi pipából. A családi pipát egyébként nem szabad kivinni a házból, mert egyúttal a kegyelet szimboluma is. Ha a Fülöp-szigetek lakóját valaki meglátogatja, a család udvarias hajlongás mellett fölajánlja neki a pipa-óriást. Először a ház feje maga veszi szájába a pipát és csak azután kínálja meg vele a látogatót. Az udvariasságnak

ezt a jelét pedig illetlenség visszautasítani és aki ezt mégis megteszi, megbocsáthatatlan sértést követ el a ház gazdájával szemben, amiért nem egyszer véres bosszút is áll a benszülött. Az európaiak jól tudják már a dolgot és azért soha sem utasítják vissza a családi pipát. Legfőlegb úgy igyekeznek megmenekülni a megkínzástól, hogy a mikor a gazda a családi pipa felé tart, gyorsan elbúcsúznak és odább állnak.

A szennyes bor áldozatai. Malesan János nagykömlői lakos tegnapelőtt Negyteremian betért egy bortermelőhöz, hol megivott egy pohár bort, de ettől oly rosszul lett, hogy csakhamar meghalt. A bortermelő felesége is ivott e borból és rövidesen ez is meghalt. A csendőrség nyomozni kezdett és mikor a hordót felbontották, abban egy oszlásnak indult kigyót találtak.

Hírek mindenfelől. A japán császárnak 30 kényelmes palotája van az ország különböző részein.

Kanada keleti partjain, Uj-Skóciában nagy hóesés volt a múlt héten.

Kanadába aranyrudakat bevittek az év első 6 hónapjában 3 millió 400 dollár értékben és kivittek 5 millió 500 dollár értékben.

Halifaxban átadták a forgalomnak a Marconi-féle drótnélküli távíró-állomást Európa részére. Az első nap tízezer szót röptettek át a tengeren.

Törökországban behozták a gyufa-adót és egyedárúságot. Egy társaság 80 millió fontot ígér a kormánynak a gyufagyártás kizárólagos jogáért.

A Canadian Northern vasútert amerikai tőkepénzesek 70 millió dollár készpénzt ígértek. Az ajánlatot a vasútigazgatóság visszautasította.

Noé ivadéka.

Noé ivadéka szüretel. Mózi bácsi a nyír-ség leghíresebb korcsmárosa, aki eltérőleg számos *szaktársától*, nem a pincében *szüretel*, hanem lévén neki terjedelmes szőlőskertjei, ő maga szűri a borlevet a szőlő édes gerezdeiről.

Vigyorgó arcáról a boldogság sugarai révedeznek a nedüvel megtelt hordókon. Úgy kell venni ugyanis a dolgot, hogy Mózes büszke arra, hogy Noénak méltó ivadéka; a présrudat a világ minden kincseért sem bízna másra, mert abban a hitben van, hogy a must minőségére befolyással van még az is, hogy miként kezelődik a prés. Mózes gazdát ebben a boldog percében megörökítette egy hamis máju fotográfus és most itt a nyilvánosság elé lép ki szüretelő ivadéka Noénak. A kép Mózes gazdának sikerült képmása, hűségesen van papírra vetve; *jellegetes* feje, hosszú karjai s az orr? — no, az valóságos minta-orr, mely még nagyobbnak látszik a vigyorgásra formált ábrázaton.

KÉPÜNKHÖZ.

Magyar főurak otthona. Több szép képet közöltünk már, melyek föltüntették a magyar főrangú világ otthonát, pazar berendezésű termeivel. Most szintén egy képen mutatjuk be egy régi nemesi család kastélyának a képtártermét.

Előfizetési felhívás!

1907 november hóban új előfizetést nyitunk a **Független Ujság**-ra.

A „Független Ujság“ tizenhárom esztendő óta a magyar népnek,

a földmivelő- és kispáros-osztálynak

őszinte barátja, jóakarója, tanácsadója.

Hetenként beszámol az olvasónak mindarról, ami az édes hazában és kint a nagy világban történik.

A gazdasági haladásnak, a szövetkezeti mozgalmaknak, a kisemberek boldogulásának

a **Független Ujság**

az egyedüli ujságja és szóvivője a magyar sajtóban.

Amellett, hogy a **Független Ujság** tájékoztatja a gazdát, kisparost mindarról, ami őt érdekli; „Mulattató“ rovatában elbeszéléseket, költeményeket, ismeretterjesztő olvasmányokat közöl hétről-hétre.

Küzd a magyar nemzet gazdasági jóléteért, fölkarol minden mozgalmat, amely a magyar nép megerősödésére irányul.

Programmunk „a magyar nemzeti politika elérése, a gazdasági gyarapodás, ebben a kisemberek érdekeinek megvédése“.

Ennek a mi programmunknak megvalósítását tegyék lehetővé t. előfizetőink azzal, hogy mint eddig, ezentúl is hiven csoportosuljanak a **Független Ujság** kibontott zászlója alá.

Egyszóval: a **Független Ujság** a magyar nép őszinte barátja, tanácsadója, melyet elismert magyar írók szeretettel írnak a magyar nép számára.

A kinek előfizetése október végével lejár, azt kérjük szíveskedjék előfizetését mielőbb megújítani, nehogy a lap szétküldésénél zavarok álljanak be.

Az előfizetési pénzek beküldésére az utalványokat külön levélben elküldöttük. Előfizetési ár:

Egész évre 8 korona
Félévre 4 „
Negyedévre 2 „

Minden egyes t. előfizetőnk arra kérjük, hogy ne csak saját maga ujtassa meg előfizetését, de iparkodjék lapunkra lehetőleg még legalább egy új előfizetőt szerezni s a „Független Ujság“-ot tehetségéhez képest terjeszteni. Hazafiúi tisztelettel a

„FÜGGETLEN UJSÁG“
 szerkesztősége és kiadóhivatala
 Budapest, IX., Üllői-ut 25. (Köztelek)

Régiség-talány.

Bednár Ilonka-tól.

A · MERY · CAYPE · NZV · ALS · A · G

Megfejtési határidő 1907. november hó 28.

A megfejtéseket legcélszerűbb levelező-lapon beküldeni.

A „Független Ujság“ 45. számában közölt talány megfejtése

„Kiegészítés.“

Helyesen fejtették meg: Döme Gábor, Kósa Béla, Szabó László, Györkös Ferenc, *Sima Imre*, Virág Béla, Barát Piroška, Szalánczy István, Németh Jolán, Lehotzky Tilda, Bakos Károly, Kiss József, Berger István, Kertész Béla, Hegedűs Péter, Kardos József.

A sorsszűrésnél *Sima Imre* nevét húztuk ki elsőnek, kinek egy érdekes könyvet küldöttünk.

LEVELES-SZEKRÉNY.

Dudás Lukács. A hiányzó 46-ik számot elküldtük t. Cimednek. Mi ugyan küldtünk abból a számból, de az úgylátszik a postán elveszett.

Bellabás János. Előfizetését megkaptuk, tehát iölsleges azt megreklamálni.

Lakatos Ede. Sorsjegyei nem nyertek.

K. O. Igenis lehet, de persze csak magánintézetek keretén belül.

M. M. Titkos rendőrök csak azok lehetnek, akik a középiskolát elvégezték, egészségesek és jó erkölcsűek. Idegen nyelveket is kell tudni nekik.

R. J. Pólában kell jelentkezni próbafelvételre.

Élelmi cikkek nagybani árai a központi vásárcsarnokban.

Magyar Gazdák Értékesítő Szövetkezete jelentése 1907 október 29.

Budapesti Központi Vásárcsarnok árai.

Husneműek: marhahus 12—81·40 K., helybeli borjúhús 1·10—1·30 K., sertéshus 104—1·12 K., szalonna füstölt 148—152 K., szalonna, olvasztani való 1·40—1·44 K., hárj 152—154 K., sertésszír 1·52—1·56 K. — **Füstölt hús:** (vidéki) kg.-ja 1·30—1·60 K., hazai sonka 1·60—1·80 K. szalámi 4—4·40 K.

Baromfifélék: ———— K., rántani való csirke 1·80—2— K., sütni való csirke 2·20—2·60 K., kacsa, hizott 4—6— K., lud hizott 12—16— K., pulyka, hizott 6—8— K. páronkint. Vágott hizott liba 1·20—1·32 K., vágott hizott kappan, kacsa és pulyka 1·40—1·60 K. kg.-ként.

Budapesti piaci árak.

Gabona. (Arak métermázsánként értendők). Buza 23·40—23·90 K. Róz 21·90 K-tól 22— K-ig. Árpa 15·40 K-tól 15·66 K-ig, jobb minőségű K-tól — K-ig. Zab 15·40—15·60 K. Tengeri 11·90—11·95 K. **Teavaj:** (centrifugált) 2·30—2·50 K., főzővaj 1·60—1·80 K. kg.-ként. Tehénturó kg.-ja 12—20 fillér.

Tojás: bácskai 90—92 K., erdélyi apróbb áru ———— K. ládánként (1440 drb). Apadt — K., meszes — K.

Zöldségfélék: Burgonya (vagonárú) sárga 4·40—5·20 K., rózsa új 4—5— K., 100 mm.-ként. Hagyma 50 kg.-cs zsákokban zsákkal együtt ———— K., mm.-ként.

Liszt ára 100 kg.-ként.

Sz.	0	1	2	3	4	5	6	7
K.	36·4	34·58	35—	34·20	33·60	33—	32·40	30·08

Takarmányvásár. Réti széna 6—8·60 muhar 7·60—8·20 zsup-szalma 6—7— alomszalma 5—5·60

A „FÜGGETLEN UJSÁG“ szerkesztésére felügyel:

Rubinek Gyula,

az Országos Magyar Gazdasági Egyesület igazgatója.

Baromfitenyésztők Lapja

a Baromfitenyésztők Országos Egyesületének hivatalos közlönye, a legjobb és legelterjedtebb baromfitenyésztési szaklap. Minden tenyésztőre nélkülözhetetlen. Hirdetésekre a legalkalmasabb. Előfizetési ára, mint az egyesület tagsági díja 8 kor. egy évre. Olcsó hirdetési díjak. Szerkesztőség és kiadóhivatala: Budapest, IX. ker., Üllői-ut 25. szám, Köztelek, I. emelet 10. szám.

:: **Ifj. Kovács József Orosháza** ::

Magyar házi-ipar. Magyar termények.
Söprük, szatyorok, gyékények, bőrbocskorok, posztócipők, mák, bab, kása, szalonna, paprika legolcsóbban szállítja:

:: **Ifj. Kovács József Orosháza** ::

1908. Hatodik évfolyam. 1908.

Egy állatkedvelő sem nélkülözheti a legolcsóbb és legjobb baromfi- és házinyulatenyésztési **heti képes** szaklapot, a

„BAROMFITENYÉSZTÉS“-t,

mely a gazdasági és sportbaromfi-, éneklő- és diszmadár-, galamb- és házinyulatenyésztési és értékesítési kérdéseket a legteljesebben felkarolja és tárgyalja.

Főszerkesztő:

HREBLAY EMIL
állattenyésztési felügyelő.

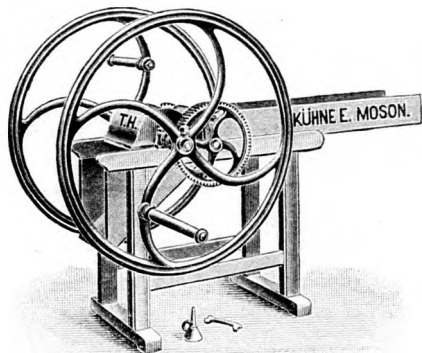
Földbirtokosok, bérlők, gazdatisztek, kiscgazdák, iparosok és magánzók egyaránt haszonnal és élvezettel olvashatják a „Baromfitenyésztés“-t, a magyar baromfitenyésztési ügy igaz barátját. — Előfizetési ára: **Egy évre 10 K, félévre 5 K.** A „Baromfitenyésztés“ hetenként szép képeket közöl. Levélzsekrényében minden kérdésre megbízhatóan és pontosan válaszol. A „Baromfitenyésztés“ olcsóságával (egész évre 10 K, félévre 5 K) a szerényebb és legkényesebb igényeket is kielégíti. — Előfizetési pénzek e cím alatt: **„Baromfitenyésztés“ szerkesztőségének, Budapest-Rákosliget, V. utca 3. sz. küldendők.** Ezen heti képes szaklapot a szerkesztőség mindenkinek, aki levelezőlapon hozzá fordul, 3 héten át ingyen és bérmentve küldi mutatoul, mert a szerkesztő azt akarja, hogy e hézagpótló lapot minden tenyésztő megismerje. A ki a „Baromfitenyésztés“-re egy évre 10 koronával egyszerre már most **előfizet, az ezen évben teljesen ingyen kapja a lapot.**

Hirdetések felvétetnek a kiadóhivatalban Budapest, Üllői-ut 25.

KÜHNE E.

házánk legrégebbi mező-
gazdasági gépgyára ::

MOSONBAN

== **FŐRAKTÁR:** ==
Budapest, VI., Váci-körút 57a

:: elismert gondos kivitelben szállit ::

szecskavágógépeket,

répavágókat, darálókat, ::

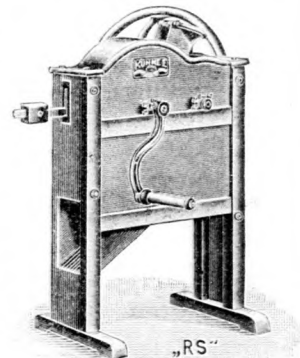
takarmányfüllesztőket,

„TORNADO“ kukoriczaszár-

tépőket, MORZSOLÓKAT,

burgonyamosó-gépeket, ::

teljes takarmánykamra-berendezéseket

== **FIÓKRAKTÁR:** ==
Debreczen és
Temesvár ::

Felhívjuk a t. c. gazdaközönség figyelmét
a budapesti

gyapju-aukcziókra

melyek az év folyamán két sorozatban, nevezetesen
július és október hónapokban tartatnak meg.

Az aukcziókra felküldött és „Gyapjuárverési vállalat
Budapest Dunaparti teherpályaudvar“ czimzett gyapju-
küldemények a M. Á. V. összes vonalain tetemes
díjkezdményben, valamint ingyen raktározásban ré-
szesülnek. Bejelentéseket elfogad és mindennemű fel-
világosítással szolgál:

Gyapjuárverési vállalat

HELLER M. S TÁRSA

Budapest, V. ker., Erzsébet-ter 13. szám.

Gazdak Biztosító Szövetkezete

BUDAPEST, VIII., Baross-utca 10. szám.

Alakult 1900.	Biztosítási alap:	Alakult 1900.
Alapítványok a kormány hozzájárulásával	-----	1.970.40.— kor.
Tartalékok	-----	64.780.16 kor.
	Összesen	2.735.104.16 kor.
1901. évi fölösleg	-----	90.349.— kor.
1902. évi fölösleg	-----	59.782.26 kor.
1903. évi fölösleg	-----	109.331.73 kor.
1904. évi fölösleg	-----	72.438.23 kor.
1905. évi fölösleg	-----	61.730.60 kor.
1906. évi fölösleg	-----	59.243.65 kor.

Biztosításokat elfogad tűz- és jégkár ellen, ugyancsak az
ember életére, különféle módzatok szerint.

Az üzlet-eredményben a biztosított tagok díjarányukban részesülnek
és az 1901. évi üzletfeleslegből egy a tűz-, mint a jégkár ellen biztosítva
volt tagok 4 százalékos díjvisszatérítést kaptak.

Az 1902. évi üzletfeleslege közgyűlési határozattal tartalékba he-
lyeztetett. Az 1903. évben a jégkár ellen biztosítottak 4%-os díjvisszatéri-
tést kaptak. Az 1904. és 1905. évben a jégkár ellen biztosítottak 2—20%-os
díjvisszatérítésben részesültek. Az 1906. évben a jégkár ellen biztosított-
tak, kik 5—10 évre adják fel biztosításukat, 5% engedményben részesítet-
tek. Biztosítási ajánlatok benyújthatók közvetlenül vagy a képviselők
közvetítésével. Nyomatványokkal és felvilágosítással minden irányban
készséggel szolgál az igazgatóság.

Alfa-Separator Részv.-Társaság

BUDAPESTEN

VI., ker., LOMB-UTCZA II. szám.

Tejgazdasági gépgyár

Tejgazdasági eszközök és gépek gyártása.

Tejszövetkezetek és telepek berendezése.

Arjegyzékek, tervek és költségvetések díjmentesen.

Ujdonság! Az 1907. évi mintájú Alfa-
Separatorok a jelenkor legtökéletesebb
főlözögépei. Nagy és kiváló munkabírás
mellett bámulatos könnyen járnak.

Több mint 500,000 Alfa Laval
Separator az egész világon.

KURCZ LIPÓT ÉS TÁRSA

photocznografiai műintézete

Budapest, VIII., Szentkirályi-u. 13.

KÉSZIT: mindennemű nyomtatványhoz szükséges

CLICHÉKET

Chemigrafia, chromotypia, ph'o-(auto)-typia, fametszet stb.
utján. Térképek, tervezetek, alaprajzok photoithogra-
fiailag legszebben, legolcsóbban sokszorosítottak.

Vidéki megrendelések pontosan és jutányosan eszközöltetnek.

SZUPERFOSZFÁTOT,

Strassfurti kainitot,

Strassfurti kálitrágyasót 40% káli

tartalommal, továbbá

mindennemű egyéb

Műtrágyafélét,

Rézgáliczot (98—99%) elismert kitűnő

szállít a

„Hungária” műtrágya, kénsav- és vegyi-ipar
részvénytársaság

BUDAPEST, V., FÜRDŐ-UTCZA 8.